

N:o 37.

Af herr **Åkerlund**, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t, angående skärpta och i öfrigt ändrade bestämmelser rörande automobiltrafik.*

Som bekant, idkas automobiltrafik å vår landsbygd för närvarande så godt som uteslutande för nöjes skull af personer, som i allmänhet synas fullkomligt obesvärade af de små bötesbelopp, hvilka pläga ådömas, då man någon gång blir i tillfälle att åtala för körning å förbjudna vägar, hastighetskörning eller förorsakade olyckor, och detta så mycket hellre, som de, hvilka disponera fordonen och i regeln bestämma såväl hvilka vägar, som skola befaras, som den fart de önska, nära nog städse gå fria från straff, emedan dessa pläga drabba förarne, ändock de senare intet annat hafva att välja på än att lyda eller erhålla afsked. Från alla landsdelar förspörjas klagomål däröfver, att lustresande automobilister synnerligen ofta underlåta att ställa sig gällande föreskrifter till efterrättelse och hänsynslöst färdas fram äfven på hvarje förbjuden väg, som faller dem i smaken, samt därtill bete sig, som om de ensamma hade rätt till vägarna i riket. Hvaråt de herrar syfta, hvilka tagit automobilporten under sitt hägn, synes mig framgå af hvad som kommit till synes uti »insändare» och tidskrifter, undertecknade med kända signaturer, däri ganska oförtydbart framhållits, det en hel del vägar å landsbygden, rymliga nog för dess behof, behöfde utläggas till lämplig bredd för automobilfärder samt att landtarbetare och jordbrukare borde finnas skyldiga att genomgå en kurs uti konsten att köra hästar, detta väl därför att herrar automobilister skulle kunna fortfara med sin vilda framfart utan att få alltför många människolif på sina samveten.

Erfarenheten under den tid, automobilförfattningen varit gällande, har till fullo ådagalagt, att det ingalunda vore för tidigt, om de, hvilka äro tillförbundna att söka bereda skydd till lif och hälsa samt för gagnande verksamhet åt Sveriges folk inom alla landsdelar, nu såge till, att det själfsväld och öfversitteri, som är ett utmärkande drag för en god del lustresande automobilister, klämdes efter, så att deras kraf på landsbygdens befolkning hölles inom rimliga gränser, och de själfva, med eller mot sin vilja, nödgades akta gällande lag, samt att därför ock denna blefve så affattad, att ej som nu äfven svåra förseelser få försonas med löjligt små bötesbelopp, hvilka dess värre sällan träffa de verkligen brottsliga utan i stället dessas underordnade: automobilförarna. Den automobiltrafik, som idkas till gagn och nytta samt af nyttiga personer, skulle för visso icke lida men af skärpta bestämmelser, emedan de, som bedrifva sådan trafik, pläga förstå, att äfven andra än de själfva böra vara fredade vid utförandet af sina nyttiga värf och fara därför i allmänhet fram »som folk». Sådana automobiltrafikanter skulla säkerligen dessutom — åtminstone å landsbygden — kunna åtnöjas med mindre spårvidd å sina åkdon än den nu brukliga samt därför ock möjligen kunna erhålla tillstånd att trafikera vägar af något ringare bredd än de nu för automobiltrafik upplåtna, eftersom möten med dem vore lättare, och de dessutom vore urståndsatta att färdas med den hastighet, nöjeslystnaden kräfver och kallar »sport» för att förgylla upp eländet.

På samma gång den penningknapphet, som nu råder och väl en längre tid framåt blir härskande i vårt land, visserligen till allmänt gagn försvårar uppkomsten af en mängd automobilåkande finansiella stjärnor, torde densamma dess värre äfven komma att inskränka bruket af automobiler för nyttiga ändamål, helst kostnaderna för anskaffande, underhåll och drift äfven för dessa ställa sig synnerligen höga, men vi må hoppas, att dessa kostnader efter hand skola kunna nedbringas, så att fordonen i fråga komma till vidsträcktare gagnande användning äfven å vår landsbygd; men för att detta må blifva förhållandet, måste man väl ställa så till, att icke all automobiltrafik råkar i fullständig misskredit genom de ständiga olyckor, den nu förorsakar.

Man sträfvar med rätta i våra dagar att bereda egna jordbruk och hem på landet åt vårt folk samt hoppas att därigenom trefnad och förnöjsamhet skola främjas och landets uppodling uppmuntras; men hvartill tjäna väl dessa sträfvanden, om hvilka fina herrar som helst, utan att akta landets lagar, få göra tillvaron å landsbygden allt odrägligare, för närvarande genom s. k. automobilsport och nästa gång genom någon för missbruk ännu lämpligare?

Gång efter annan erfara vi af tidningarna, huru man på kontinenten klämmer efter automobilister, som köra förbjudna vägar och vålla olyckor; men man måste förvånas öfver den likgiltighet, som här i landet ådagaläggas för sådana olyckor och lagöfverträdelser samt öfver de eländiga straff, som pläga ådömas upphofsmännen till dem, därest de ej gå alldeles fria. De smala, krokiga och backiga vägar, vi, i anledning af vårt lands fåtaliga befolkning och våra begränsade tillgångar, i allmänhet måste nöja oss med, bjuda för visso, att vida allvarligare föreskrifter än på kontinenten gjordes gällande och tillämpades för automobiltrafik inom vårt land, och att därvid särskild uppmärksamhet ägnades åt behovet af strängare straffbestämmelser än de nu gällande för bedrifvandet af sådan trafik å vägar, hvilka ej äro upplåtna därför, eftersom just sådan trafik vållar landsbygdens befolkning de största olägenheterna, enär landtmännen, förlitande sig på gällande trafikförbud, vid färder å dessa vägar icke anse sig nödsakade att egna någon större uppmärksamhet vare sig åt hästar eller mötande trafikanter samt därför ock blifva så öfverraskade, då automobiler, upptagande vägens hela bredd och än mera samt understundom försedda med anskrämliga, för luftdraget fladdrande skynken, helt oväntadt komma framrusande, att olyckor eller svåra skadegörelser sällan stå att förekomma, emedan de körande hvarken hinna att i tid hålla ur vägen, där detta kan ske, eller att stiga ur sina åkdon.

Som det nu tillgår, skulle man kunna frestas förmoda, det den arbetande befolkningens skydd och välfärd på sina håll betydde föga i jämförelse med frihet för lustresande automobilister att få husera efter behag. Ja, det ser nära nog ut, som om vår landtbefolkning står alldeles handfallen för denna trafik och betraktar den som en olycka, hvilken ej kan förekommas eller mildras, och därför tåligt finner sig däri, ehuru tusenden och åter tusenden skulle anse den dag, då vederbörande funne sig föranlåtna att utan krus och pjunk söka hämma de ofog, som af automobilresande så ofta bedrifvas, som en verklig glädjedag för vår landsbygds befolkning, hvars tålmod slutligen kommer att tryta, om ingen ändring till det bättre snart sker.

Det synes mig så mycket angelägnare, att verksamma åtgärder nu vidtagas från Riksdagens sida för att råda bot för den osäkerhet till lif och lemmar, som under nuvarande förhållanden är rådande å landsbygdens vägar i anledning af öfverdådlig och brottslig framfart af automobilister, eftersom den klubb, hvilken väl skall vara automobilsportens främste målsman i vårt land, utan att det minsta beröra de svåra olyckor, som litet emellan förorsakas genom den af klubben omhuldade sportens idkare, ingått till Konungen med anhållan om än mera vidgade rättigheter till

landsbygdens vägar, om rätt att å dessa få färdas med vida större hastighet än den nu tillåtna samt om tillstånd att å automobilhjulen få anbringa sådana anordningar, som skulle komma att totalt upprifva alla vägar af klenare byggnad och jämväl i hög grad försvåra underhållet af öfriga vägar.

På grund af hvad jag här ofvan anfört får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida icke de talrika olyckor och missöden, som förorsakats genom automobilkörning å våra allmänna vägar i anledning af värdslöshet, trots och uraktlåtenhet att ställa sig gällande automobilmörordning till efterrättelse, till fullo ådagalagt behovet af skärpta och i öfrigt ändrade bestämmelser i fråga om automobiltrafik, och att, om så finnes vara förhållandet, Kungl. Maj:t täcktes låta utarbeta och förelägga Riksdagen förslag till ny automobilmörordning, lämpad efter här i landet rådande förhållanden.

Stockholm den 16 januari 1909.

E. Åkerlund.
